

متکی:

دادن وعده‌های تو خالی منجر به تورم می‌شود#۴۷: مجلس دوازدهم شروع به کار نکرده ۲ کارت زرد گرفت

منوچهر متکی، منتخب مجلس دوازدهم تاکید می‌کند در صورتی که ریاست مجلس را برعهده بگیرد از ظرفیت چهره‌های شاخص اصلاح طلب در هیئت رئیسه استفاده می‌کند.

به گزارش سایت خبری پرسون، ۱۳ سال بعد از آنچه او آن را «سنگالیزاسیون» می‌نامد بار دیگر پا به پارلمان گذاشته است و قرار است نمایندگی یکی از کرسی‌های پایتخت نشینان را در مجلس دوازدهم عهده دار باشد. گپ و گفت با «منوچهر متکی»، نماینده پیشین مجلس، سفیر پیشین ایران در ژاپن و البته وزیر خارجه دولت احمدی نژاد چند روز قبل از سانحه بالگرد حامل رئیس جمهوری، وزیر خارجه و دیگر همراهانش در این پرواز انجام شده بود.

متکی که این روزها نامش در کنار قالیباف و ذوالنوری، به عنوان کاندیدای ریاست مجلس مطرح است نقدهایی صریح به مجلس یازدهمی‌ها دارد هم در نوع مدیریت و ریاست بر مجلس هم در انجام وظایف نمایندگی.

او خبرها درباره کاندیداتوری اش در انتخابات ریاست مجلس را رد نمی‌کند اما توافق با ذوالنوری را رد می‌کند. متکی تاکید بر حضور همه طیف‌ها خصوصاً اصلاح طلبان در ساختار مدیریتی مجلس از جمله هیات رئیسه دارد و می‌گوید: «انتظار جریان‌های سیاسی برای حضور در هیئت رئیسه طبیعی است»

با منوچهر متکی از حضورش در لیست منتسب به رائفی پور حرف زدیم، از اینکه چه تعهداتی به آنها داده است، از رقابتش با قالیباف، لایحه عفاف و حجاب و البته چند فراکسیونی شدن مجلس آینده.

حضور محسوس وزرای احمدی نژاد در مجلس دوازدهم، حضورش در کابینه دولت نهم و دهم و ... از دیگر محورهایی بود که منوچهر متکی را مخاطب قرار دادیم اما ...

در ادامه مشروح گفتگو با منوچهر متکی، منتخب مردم تهران در دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی را می‌خوانید:

*آقای متکی! مدت زیادی از اعلام نتایج انتخابات نمی‌گذرد، چه فعل و انفعالاتی رخ داد که شما وارد لیست صبح ایران شدید؟ مخصوصاً که در شورای وحدت هم حضور دارید و این شورا حالت میانه‌رو و خیلی معتدل هستند و به نظر می‌رسد با جبهه رائفی‌پور تفاوت فکری دارد، چه شد که به سمت او چرخش داشتید؟

من بعد از سنگالیزاسیون و در ۱۳ سال گذشته در همه انتخابات‌ها و فعالیت‌های مربوط به نظام فعال بودم، اگرچه خودم هیچ‌وقت نامزد نبودم و مسئولیتی هم در جمهوری اسلامی نداشتم چراکه در ۵۷ سالگی بازنشست شده بودم اما هویت ما انقلاب است و نمی‌توانستیم از آن جدا شوم.

مجموعه‌های سیاسی در انتخابات که بهار فعالیت‌های احزاب و گروه‌ها و تشکلهای سیاسی است، معمولاً نامزدهای مورد نظر خود را گزینش کرده، در لیست قرار می‌دهند و بعد هم فعالیت می‌کنند تا آنها رأی بیاورند. بنابراین ما هم در شورای وحدت همین کار را کردیم.

البته طی ۳، ۴ سال گذشته شورای وحدت در استان‌ها نهادینه شد و فعال بودند اما در تهران فقط هیات عالی شورای وحدت نقش سیاست‌گذاری را داشت و در شهر تهران تشکیلات شورای وحدت را ساماندهی نکردیم، لذا در حال حاضر تصمیم گرفتیم که تهران را به لحاظ تشکیلاتی شورای وحدت فعال کنیم.

به همین دلیل شورای وحدت در نتیجه انتخابات در استان‌ها موفق‌تر از تهران بود. به این ترتیب که شورای وحدت از استان‌ها ۶۰ نماینده اختصاصی و ۳۰ نماینده مشترک دارد. اما شورای وحدت در تهران موفق نبود، به این ترتیب که غیر از بنده سایر اعضای لیست موفق نشدند وارد مجلس شوند.

در شورای وحدت یک لیست داشتیم اما تصمیم گرفتیم غیر از شانا، قرار گرفتن اسامی در لیست‌های دیگر بلامانع است البته این هم به جهت رفتاری بود که شورای ائتلاف در سه سال گذشته با شورای وحدت داشت که بحث جداگانه‌ای است.

در نتیجه حمایت سایر مجموعه‌ها از نامزدهای شورای وحدت، بلامانع بود و بر همین اساس بعضی از دوستان‌مان در فهرست‌های دیگر قرار گرفتند. کما اینکه ائتلاف بزرگ فرهنگیان و یا صبح ایران که اشاره کردید، تصمیم گرفتند بنده را در لیست خودشان قرار دهند.

*از طرف لیست صبح ایران با شما تماس گرفتند؟

طبیعی است. من متقاضی قرار گرفتن در هیچ لیستی نبودم اما از طرف صبح ایران ما با من تماس گرفتند و گفتند می‌خواهیم شما را در فهرست‌مان قرار دهیم، گفتم از نظر مبنایی، شورای وحدت مشکلی با این کار ندارد و می‌تواند انجام شود.

برخی شروط میثاق نامه صبح ایران را تغییر دادم و بعد متعهد به آنها شدم

*ولی برای شما شروطی هم داشتند...

بله، طبیعی است. هر گروه و مجموعه سیاسی قاعده‌تاً یک نظام‌نامه و میثاق‌نامه‌ای را دارد. من شروط صبح ایران را مطالعه کردم، بخش‌هایی را تغییر دادم و بعد متعهد به اینها شدم.

*بنابراین الان شما که به مجلس می‌روید متعهد به صبح ایران خواهید بود؟

در گام نخست به شورای وحدت متعهد هستم و بعد هم با مجموعه‌هایی که باهم بودیم، برای هدف مشترک همراهی و همکاری می‌کنم.

بین منافع شورای وحدت و صبح ایران قرار نمی‌گیرم

* اگر بین منافع شورای وحدت و صبح ایران قرار بگیرد...

قرار نمی‌گیرم.

*بنابراین عقاید و خط و خطوط شورای وحدت با رائفی‌پور یکسان است؟

قرار است در مجلس کار مجلسی کنیم، نمی‌خواهیم کار حزبی انجام بدهیم. کار مجلسی یعنی موضوعات دستور کار مجلس و انجام سه وظیفه مهم نمایندگان، که این سه وظیفه، عبارتند از بررسی طرح‌ها و لوایح، انتخاب وزرا و سایر انتخاب‌هایی که در مجلس صورت می‌گیرد و سومین وظیفه مجلس، رصد حکمرانی و کشورداری است.

مجلس یازدهم به خوبی سوابق وزرا و برنامه هایشان را بررسی نکرد

*همه این امور سیاسی هستند...

یعنی چه که سیاسی است؟

*بالاخره گروه‌های سیاسی می‌خواهند وزیر بگذارند یا طرح بدهند...

بله، وقتی وزیر به مجلس معرفی می‌شود ما باید دو بررسی انجام دهیم. یکی برنامه وزیر، دوم سوابق او. اگر این کار در مجلس یازدهم به خوبی انجام می‌شد، در فاصله تمام نشدن یک دوره دولت، پنج وزیر برکنار نمی‌شدند. این برکناری وزرا نشان می‌دهد که موضوع بررسی وزرا به خوبی در مجلس یازدهم انجام نشده است.

بنده متقاضی حضور در هیچ لیستی نبودم. با من صحبت کردند و من هم پذیرفتم، بر اساس مجوزی که شورای وحدت به من داد، در لیست حاضر شدم. نام بنده زیر پرچم شورای وحدت است نه لیست رائفی پور

*این هم تقریباً همان موضوعی می‌شود که عرض کردم، سیاسی است. وقتی ۲۲۹ نماینده امضا می‌کنند که آقای رئیسی تشریف بیاورید برای ریاست جمهوری، آیا اینها می‌توانند روی دولت نظارت کنند یا سخت بگیرند؟

درباره مجلس دوازدهم صحبت می‌کنیم.

مجلس یازدهم عملکرد قابل دفاعی ندارد

این یک نمونه سیاسی است که شما گفتید نظارت درست انجام نشده است...

بله. این یک قضاوت موردی در مورد مجلس یازدهم است. مجلس یازدهم در عین حال اینکه مواضع انقلابی داشت و در عین حال نمایندگان انقلاب فراوانی در آن حضور داشتند اما از نظر بنده عملکرد قابل دفاعی ندارد.

متن جدید شرط‌های لیست صبح ایران را خودم نوشتم

*چه شروطی مطرح بود که آنها را برای قرار گرفتن در لیست صبح ایران تغییر دادید؟

جزئیاتش خاطر من نیست ولی بخش‌هایی اشکال داشت که آنها هم آن اشکالات را پذیرفتند، لذا تغییر دادم، متن جدید را من خودم نوشتم . بقیه محورها هم محورهای کلی در مورد سلامت، پاکدستی، توجه به منافع مردم بود. که اینها هم مبانی مشترکی است که همه باید به آنها پایبند باشند.

با رائفی‌پور صحبت نکردم

*بنابراین شخصاً با رائفی‌پور صحبت کردید

با رائفی‌پور صحبت نداشتم اما با کسان دیگری که از دوستان من بودند و با بنده تماس گرفتند، با آنها صحبت کردم.

داوطلبی‌ام برای ریاست مجلس را تکذیب نمی‌کنم

*شما از افرادی هستید که برای ریاست مجلس اعلام آمادگی کردید، تا این لحظه برای ریاست مجلس چه رایزنی‌هایی انجام دادید و با چه کسانی جلسه داشتید؟

من هنوز به طور رسمی اعلام نکرده‌ام که داوطلب ریاست مجلس هستم و هفتم خرداد اعلام می‌کنم اما به طور جدی مدتی است که موضوع اداره مجلس را مورد بررسی قرار می‌دهم، پیگیر هستم و در حال گفتگو با نمایندگان و صاحب‌نظران هستم.

همچنین با مجموعه‌هایی که با یکدیگر ارتباط داریم، این موضوع در دستور کار است. نقطه‌نظرات اساسی و جدی را نسبت به ریاست مجلس و اداره مجلس دارم. در مجموع بحث داوطلبی بنده برای ریاست مجلس را اذهان عمومی و رسانه‌ها مطرح کردند و من هم تکذیب نکردم.

*امکان دارد که شما برای ریاست مجلس داوطلب نشوید؟

بررسی‌هایم را انجام می‌دهم و به آن سو حرکت می‌کنم.

هیچ توافقی با ذوالنوری نکرده‌ام

*خبری در مورد توافق شما با ذوالنوری در رسانه‌ها منتشر شده است...

من با آقای ذالنورس هیچ توافقی نکردم.

توافق با ذوالنوری منتفی است

* آقای حاجی دلیگانی گفته شما با ذالنوری توافق کردید که نظر استمزاجی از ۶۰ تا ۷۰ نماینده بگیرند، هر کدام که بیشتر رأی آورد، او بماند دیگری کنار برود.

صحبت‌هایی در این زمینه داشتیم ولی چون کار، شکلی و محتوایی به درستی در دست انجام نبود بنابراین منتفی است.

*آیا با چهره‌های سیاسی خارج از مجلس هم برای ریاست مجلس گفتگو کرده‌اید؟

یعنی چه با چهره‌های سیاسی؟

*با افرادی که چهره‌های صاحب نفوذ در مجلس محسوب می‌شوند.

مجلس دوازدهم مجلسی متنوع است، به این ترتیب که از دیدگاه‌های مختلف سیاسی با رقم‌های قابل توجه در آن حضور دارند. شاکله مجلس دوازدهم به این صورت است که حدود ۴۰ تا ۵۰ نفر از اصلاح‌طلبان در آن هستند، بیش از ۳۰ مستقل حضور دارند و اکثریتی هم از اصولگرایان در طیف‌های مختلف حضور دارند.

بنابراین شاهد حضور دو رویکرد در مجلس هستیم. در گذشته رویکرد مجلس‌ها به این ترتیب بود که وقتی دولت اصولگرا بر سرکار می‌آمد، اصلاح‌طلبان دولت را نقد و تخریب می‌کردند، چوب لای چرخ آن می‌گذاشتند و این روند ادامه داشت تا زمانی که این دولت‌ها ساقط می‌شدند و اصلاح‌طلبان بر سر کار می‌آمدند. اصلاح‌طلبان دولت را به دست می‌گرفتند، اصولگرایان همین رویکرد را در پیش می‌گرفتند، تا زمانی که آن دولت هم عوض شود.

اینکه فرد صاحب‌نظر در بودجه را به دلیل اختلافات سیاسی کار بگذاریم، خیانت است

از این رو فکر می‌کنم یکی از رویکردهای مجلس دوازدهم به همین ترتیب است که هر چه اصلاح‌طلبان می‌گویند، اصولگرایان مخالفت کنند، هر چه اصولگرایان می‌گویند، اصلاح‌طلبان مخالفت کنند. با این نگاه، بزرگ‌ترین ضرر این است که نمی‌توانیم عصاره داشته‌های مجلس را برای نوشتن قوانین خوب و گرفتن تصمیمات در جهت منافع کشور و ملت استخراج کنیم. لذا معتقدم باید واقعیت‌های موجود در مجلس دوازدهم را بپذیریم. برای مثال اگر

در موضوع مهم بودجه در مجلس کسی وجود دارد که در بین نمایندگان که صاحب‌نظرتر است، سابقه دارد، رشته‌اش این است، حرف دارد و بهترین پیشنهادات را ارائه می‌دهد، در این شرایط معتقدم ظلم به مردم است که تقسیم‌بندی سیاسی اصلاح‌طلبی و اصولگرایی کنیم و بگوییم اگر اصولگراست بپذیریم، اصلاح‌طلب است نپذیریم.

در گپ‌هایی که با این دوستان دارم، می‌گویم همه فکر و اندیشه شما باید تبدیل به طرح برای کشور شود. اگر در مجلس کار کنیم، فرصت اختلاف پیدا نمی‌کنیم، چنانچه سلمانی‌ها بیکار که می‌شوند سر همدیگر را می‌تراشند. امیدوارم در مجلس سر همدیگر را نتراشیم.

*منظور شما تاجگردون است؟

حرف، ضمیر خودش را پیدا می‌کند. بنابراین معتقدم که به لحاظ محتوا و دستور کار مجلس، باید مجلس را یک مجموعه در نظر بگیریم و به هر کسی حرف جدید، ایده جدید، پیشنهاد جدید و توضیح مناسب‌تر برای یک قانون یا یک تصمیم دارد، اعتنا کنیم.

در این شرایط به صورت درست از مجلس عصاره‌گیری می‌کنیم. در حقیقت ما از دانش نمایندگان، ذکات علم‌شان را در راستای تصمیم‌سازی مبتنی بر خرد جمعی در مجلس می‌گیریم. البته برعکس این کار را هم می‌توان انجام داد که به اعتقاد من مجلس، مردم و کشور ضرر می‌کنند. اما نگاه بنده این است که از عصاره علم نمایندگان در مجلس استفاده کنیم و در همین چارچوب هم با مجموعه‌های سیاسی گفتگو و بحث می‌کنم و فکر می‌کنم به یک تصمیم‌گیری خوبی در این زمینه مبتنی بر خرد جمعی برسیم.

*با مستقلین و اصلاح‌طلبان در مجلس دوازدهم هم صحبت کرده‌اید؟

من در ایده مذکور که مطرح کردم، هیچ محدودیتی برای صحبت با مجموعه مجلس ندارم.

انتظار جریان‌های سیاسی برای مشارکت در مدیریت مجلس طبیعی است

* با توجه به اینکه داوطلبی خود را برای ریاست مجلس تکذیب نکردید، آیا با محوریت ریاست با اصلاح‌طلبان جلسه برگزار کردید یا خیر؟

بنده برای هدف بزرگ‌تری که کارکرد عاقلانه مجلس است، با همه در حال مذاکره هستم، در همین راستا با کسانی هم مذاکره کرده‌ام چراکه هیچ محدودیتی در این مذاکره و گفتگو ندارم. اما مجموعه‌ای از یک نگاه و جریان سیاسی که یک چهارم مجلس را تشکیل می‌دهند یا بین یک چهارم و یک سوم مجلس را تشکیل می‌دهند، بسیار طبیعی است که انتظار داشته باشند در مدیریت مجلس مشارکت داشته باشند، این حرف کاملاً منطقی است.

عده‌ای می‌خواهند در تصمیم‌سازی مجلس مشارکت داشته باشند

*یعنی همان سهم‌خواهی؟

خیر، سهم‌خواهی نیست، مجموعه‌ای در مجلس است که می‌خواهد با توجه به ظرفیتی که دارد، در تصمیم‌سازی در مجلس مشارکت داشته باشد. البته مشارکت، فقط مشارکت محتوایی نباشد بلکه در حوزه مدیریتی مجلس هم مشارکت داشته باشد. لذا این حرف منطبق بر منطق و عدالت است.

در دولت هاشمی رفسنجانی همه انقلابی‌ها حضور داشتند

*یعنی بده بستان سیاسی؟

خیر، تا سال ۱۳۷۶ یعنی پایان ریاست جمهوری مرحوم هاشمی رفسنجانی، همه کسانی که در انقلاب بودند، در حکومت بودند. چنانچه احمد توکلی وزیر کار بود، بهزاد نبوی وزیر صنایع سنگین بود، سلامتی وزیر کشاورزی بود و عسگرآولادی وزیر بازرگانی بود. بعد از سال ۷۶ که اصلاح‌طلبان بر سر کار آمدند، دولت، حزبی و جناحی شد. وقتی دولت اصلاح‌طلبان به اصولگرایان سپرده شد، مجدداً این رویه تکرار شد و بعد از آن هم باز در دولت‌های یازدهم و دوازدهم و الان هم این رویه در دولت سیزدهم، در حال تکرار است. باید در مبنای باورمان اصلاحاتی انجام بدهیم، در این شرایط همگی عضو نظام می‌شویم.

* از صحبت‌های شما این برداشت می‌شود که اگر آقای متکی رئیس مجلس شود، اعضای هیئت رئیسه را فارغ از هر نگاه سیاسی مبنی بر اصلاح‌طلب، مستقل یا اصولگرا، انتخاب می‌کند، تا جایی که امکان دارد شاهد حضور چهره‌های شاخص اصلاح‌طلب در هیئت رئیسه باشیم...

برداشت شما درست است. هم در کمیسیون‌ها هم در هیات رئیسه شاهد این وضعیت خواهیم بود.

تصویر خوبی از مجلس در ذهن مردم نیست

*چه به عنوان رئیس چه به عنوان نماینده، اولین کاری که می‌خواهید بعد از ورود به مجلس انجام دهید، چیست؟ چرا هم آنهایی که رأی دادند چه آن قسمت زیادی که رأی ندادند، انتظار دارند وضعیت معیشتی آنها و وضعیت اقتصادی کشور مقداری روبراه شود...

بنده بر این باور هستم تصویری که در حال حاضر از مجلس در ذهن مردم است، تصویر خوبی نیست.

مردم معتقدند مجلس کارآمد نیست

* از چه لحاظ؟

مردم معتقدند که در سازه نظام، محلی از اعراب ندارند و مجلس کارآمد نیست.

وقتی در سلمانی می‌نشینم با مردم صحبت می‌کنم

* شما هم قبول دارید که مجلس کارآمد نیست؟

من در مورد تصویری که در ذهن مردم است صحبت می‌کنم. بنده از ۱۳۸۹ تا سه چهار ماه پیش که وارد فعالیت انتخاباتی شدم، هیچ مسئولیتی نداشت، با مردم بودم، یعنی داخل مردم بودم، به این ترتیب که گاهی تاکسی و مترو سوار می‌شدم، برای خرید به میدان بار می‌رفتم، سلمانی می‌رفتم، در شهر زندگی می‌کردم، حرف‌ها و گلایه‌های مردم را می‌شنیدم. بنابراین در حال حاضر جامعه بنده را به لحاظ سابقه و مسئولیت‌ها می‌شناسد. مردم با من حرف می‌زنند به این معنی که وقتی نیم ساعتی که برای اصلاح سلمانی می‌نشینم، کل نیم ساعت را حرف می‌زنم و صحبت می‌کنم.

وقتی یک دستگاه اجرایی نمره منفی می‌گیرد و وزیر برکنار می‌شود، باید کمیسیون مرتبط با آن را نیز بازخواست کنیم

در مجموع این تصویر مردم از مجلس، تصویر خوبی نیست. من به دوستان نماینده، مخصوصاً آنهایی که دور اولی و تازه وارد مجلس می‌شوند، گفتم مردم به مجلسی که من و شما وارد آن می‌شویم، چنین نگاهی دارند، بنابراین تغییر این تصویر از مجلس در اذهان مردم فوری‌ترین کاری است که باید در مجلس انجام دهیم. مجلس عبارت است از سازوکار مجلس، عبارت است از کارکرد کمیسیون‌های مجلس و اداره مجلس، در این سازوکارهای مجلس مشکل داریم. عمده‌ترین بحثی که در مورد کمیسیون‌ها داریم، این است که چه کسی رئیس شود.

* فکر نمی‌کنید این بحث‌ها برای آن جایگاه و قدرت و نفوذی است که آن صندلی و آن جایگاه روسای کمیسیون‌ها دارد؟

اگر خوب ببینیم خیر.

* مثلاً یک کمیسیون اقتصادی خیلی داوطلب دارد...

نفر دومی که رأی نیاورد و رئیس نشد، از آن روز رأی‌گیری تا یک سال دیگر تلاش می‌کند سال بعد رئیس کمیسیون شود در حالی که اگر از طرف دیگری کمیسیون را ارزیابی کنیم و بپرسیم آن وقت قضیه متفاوت می‌شود. به عبارت دیگر برای مثال کمیسیون کشاورزی باید وزارت کشاورزی را به صورت مستمر رصد کند. به باور بنده اگر یک دستگاه اجرایی نزد نمایندگان مجلس نمره منفی گرفت و یا وزیر آن استیضاح و برکنار شد، باید آن کمیسیون را بازخواست کنیم. چون علاج واقعه را باید قبل از وقوع کرد چراکه تشخیص درست، ۵۰ درصد درمان است.

* و به موقع!

و تشخیص به موقع راه حل مشکل است. اداره مجلس امری است که باید متحول شود. نگاه بنده این است که در مجلس دوازدهم دو گزینه مبتنی بر تحول و دیگری ادامه وضع موجود وجود دارد، چنانچه گزینه تحول را انتخاب نکند، اگر مردم قبل از ورود به مجلس سلام ما را علیک می‌گرفتند یا گاهی به ما سلام می‌کردند، دیگر سلام ما را هم نکه نمی‌دارند. بنابراین فوری‌ترین کار مجلس، تغییر تصویر مجلس نسبت به مجلس است.

* این اظهارات درباره عملکرد مجلس بسیار انتزاعی است، برای کار عملی در مجلس چه برنامه‌ای دارید؟

خیر، ما می‌گوییم که تبدیل به ادبیات و فرهنگ شود.

* منظور اقدامی قابل لمس است، برای نمونه وقتی مردم خرید می‌روند آن تغییر را لمس کنند...

به آن هم خواهیم پرداخت. اما تغییر ذهنیت مردم نسبت به مجلس یک تغییر کلیدی است. این اقدام مثل رنگ زمینه در بوم نقاشی است چراکه اگر این نگاه تغییر نکند، تا ثریا می‌رود دیوار کج.

اما درباره مسائل کشورداری باید به این نکته اشاره کنم که همه مسائل کشورداری مهم است اما مهم‌ترین موضوع کشورداری، اوضاع اقتصادی کشور است. در رسیدن و پرداختن به مسائل اقتصادی باید از سرچشمه‌ها شروع کرد.

سرچشمه عدم تراز اقتصادی ایران چیست؟ سرچشمه کسری بودجه در سیستم اقتصادی کشور چیست؟ آیا ما در سیستم بانکی‌مان مشکل داریم؟ و یا خیر این معضل از خارج از سیستم بانکی تحمیل می‌شود؟

دادن وعده‌های تو خالی منجر به تورم می‌شود

گفتند اگر باران به کوهستان نبارد / به سالی دجله گردد خشک رودی، یعنی توصیه می‌کنند توصیه می‌کند که چو دخلت نیست، خرج آهسته‌تر کن، رئیس‌جمهور به فلان سفر استانی می‌رود در فلان دیدار مردمی، الی ماشاءالله قول می‌دهد. بانک مرکزی کنار دست او ایستاده و باید این قول‌ها را تبدیل به چک و پرداخت کند، در حالی که پولی در خزانه وجود ندارد و نیست. چه می‌شود؟ می‌شود عدد تراز، ناترازی در اقتصاد و شاید کسری بودجه و کسری بودجه، عمده‌ترین مشکلی که مقابل ما قرار می‌دهد، تورم است.

تورم از جیب چه کسی پرداخت می‌شود؟ از جیب مردم پرداخت می‌شود. بنده پنج سال در ژاپن سفیر بودم. سال ۱۳۷۳ که به آنجا رفتم مهیب‌ترین زلزله ژاپن طی ده‌ها سال اخیر اتفاق افتاد. در این زلزله بیش از ۵ هزار نفر کشته شدند. صدها میلیارد دلار خسارت وارد شد. پل عظیمی که درست کرده بودند را زلزله ویران کرد.

نگاه مان به کشورداری باید متحول شود زیرا...

روز اول نخست‌وزیر با مردم صحبت نکرد، روز دوم هم به همین ترتیب اما روز سوم نخست‌وزیر از طریق تلویزیون با مردم صحبت کرد. برای سفر این سوال مطرح بود که نخست‌وزیر، مقام اول اجرایی کشور، چرا با سه روز تاخیر به مردم تسلیت می‌گوید؟ در پاسخ گفتند او منتظر بود کارشناسان بررسی کنند و نخست‌وزیر هنگام گفتگو با مردم بداند که چقدر می‌تواند قول بدهد. این در حالی است که دولت‌های ما بودجه را تحمیل می‌کنند و در مورد محل تأمین آن فکر نمی‌کنند در حالی که دیگران هم کشورداری می‌کنند. در مجموع باید در نگاه‌مان نسبت به کشورداری تحول ایجاد کنیم چراکه در نگاه‌مان در کشورداری مشکل داریم.

۳ سال و نیم است که موشک گرانی می‌سوزد

* با توجه به مواردی که مطرح کردید این سوال پیش آمد که بدو ورود به مجلس، اولین پیشنهاد یا تذکری که به دولت خواهید داد در چه حوزه‌ای و به چه صورت خواهد بود؟

سه سال و نیم است که موشک گرانی در حال سوختن است. سال گذشته را سال مهار تورم اعلام کردند. ۶ ماه گذشت و هیچ اتفاقی نیفتاد. در شهریور ماه گذشته هیأت دولت خدمت مقام معظم رهبری رفتند. در آن جلسه رئیس‌جمهور گزارش مفصلی پیرامون کارهای زیرساختی که دولت انجام داده که اقدامات قابل توجهی هم بوده، ارائه دادند. مقام معظم رهبری در پاسخ فرمودند غبار گرانی را از چشم مردم دور کنید تا کارهای زیربنایی که انجام می‌دهید را مشاهده کنند.

محصولات صبح یک قیمت، ظهر یک قیمت، شب یک قیمت هستند

مردم با روزمرگی‌شان زندگی می‌کنند و مشکل دارند. سه سال و نیم است ما با معضل گرانی در کشورمان مواجه هستیم به این ترتیب که قیمت محصولات صبح یک قیمت، ظهر یک قیمت، شب یک قیمت است. این مغازه یک قیمت، آن سوپری یک قیمت، آن هایپری یک قیمت است. گفته می‌شود امکان دارد کشورهای دیگر هم دچار مشکل شوند اما در کشورهای دیگر دو کار می‌کنند.

اول اینکه با مردم حرف می‌زنند. دوم، اینکه ضمن دعوت از صاحب‌نظران اتاق فکری برای حل مشکل تشکیل می‌دهند. مگر سایر کشور دچار تورم نشدند؟ به مشکل گرانی برخورد نکردند؟ چنانچه بعد از سال ۲۰۰۸ میلادی که بحران پولی بانکی که در آمریکا به وجود آمد و همه دنیا را گرفت و یا بعد از کرونا مسائلی در اقتصاد دنیا به وجود آمد و اثراتی گذاشت. چگونه برزیل از بدهکارترین کشور جهان بیرون آمد، از آن باتلاق بدهکاری‌ها خودش را بالا کشید و امروز یکی از اقتصادهای بزرگ دنیا است؟ آیا به خاطر دارید که دو وزارتخانه مهم مسئول مرتبط با قیمت‌ها، یک بار ضمن حضور در تلویزیون به مردم گفته باشند ریشه این گرانی‌ها ریشه‌اش چیست و طرح ما برای حل این گرانی‌ها چیست.

*دولت می‌گوید اینها آثار دولت قبل است و به نوعی از مسئولیت شانه خالی می‌کند...

۶ ماه پیش رئیس‌جمهور طی سفر به کهگیلویه و بویراحمد، در یاسوج به کلمه گرانی اشاره کرد، بنده از او تشکر کردم که یک بار یک مقام مسئول در کشور ما به کلمه گرانی اشاره کرده، چراکه در ادبیات دولتی‌ها کلمه گرانی وجود ندارد.

به نائب رئیسی و یا ریاست کمیسیون فکر نکردم

*در صورتی که شما رئیس نشوید حاضر هستم، نایب‌رئیس مجلسی شوید که قالیباف رئیس آن است؟

در این مورد فکر نکردم.

*به ریاست یکی از کمیسیون‌ها هم فکر نکردید؟

در این مورد فکر نکردم.

*مستقیماً به ریاست مجلس فکر می‌کنید؟

دستور کار من برای بررسی، مدیریت مجلس است چرا که خیلی مهم است.

مجلس دوازدهم شروع به کار نکرده ۲ کارت زرد گرفت

*با توجه به تقسیم‌بندی جناح‌های سیاسی در مجلس دوازدهم، فضای داخلی مجلس آینده را چگونه بررسی می‌کنید؟ احتمال چند فراکسیونی بودن را چقدر جدی می‌دانید؟

در مجلس دوازدهم دو گزینه بیشتر نداریم. گزینه اول اختلاف است، موردی که مقام معظم رهبری برای اولین بار به مجلسی که هنوز شروع نشده در مورد آن دو بار تذکر دادند و مجلس دوازدهم کارت زرد گرفت. بداخلاقی‌ها و اختلاف را باید کنار بگذاریم، امکان دارد برخی معتقد باشند که ما به مجلس می‌رویم یک تسویه‌حساب‌هایی کنیم، بنابراین می‌توان در مجلس دعوای سیاسی کرد که بنده به آن اعتقادی ندارم.

اما گزینه دوم که مبتنی بر عقلایی، عقلانی و منطبق بر خرد جمعی قرار دارد، این است که واقعیت مجلس را به عنوان یک کل بپذیریم و ارزیابی کنیم از این ظرفیت بالایی که به مجلس آمده‌اند می‌توانیم چه استفاده‌ای برای کشور، نظام و مردم داشته باشیم. در نتیجه اگر دچار رویکرد اول شویم هم از مردم هم از مقام معظم رهبری تذکرات بعدی را می‌گیریم چراکه تاب‌آوری مردم خیلی نیست.

اینکه فلان گروه به چه صورت هستند؟ در بیرون چه کاری انجام می‌دهند یا خیر، در حیطه وظیفه مجلس نیست. کار احزاب برای بیرون از مجلس و مربوط به وزارت کشور و دولت است، لذا باید به همان جا بروند و مسائل خود را مطرح کنند. اگر مجلس به وظیفه اصلی خودش بپردازد، بسیار مجلس خوبی در مجلس دوازدهم خواهیم داشت ولی چنانچه گرفتار اختلاف‌ها شویم، دچار نارسایی‌ها، اشکالات، فتنه‌انگیزی‌ها می‌شویم. لذا اختلافات باید به صورت بالقوه بمانند، این همان هنری است که پیغمبر (ص) داشت، ایشان در دوران نبوت سعی می‌کرد که اجازه ندهد اختلافات از قوه به فعل برسند و آرامش جامعه حفظ شود. وظیفه ما هم تبعیت از ولی فقیه است که این اقدام قطعاً به نفع مردم است.

امیدوارم در مجلس سر همدیگر را نتراشیم

*حضور چهره‌های تندرو یکی از ویژگی‌های مجلس دوازدهم است، این نکته به قضیه تفرقه در مدیریت مجلس که اشاره کردید، مرتبط است...

بنده در گپ‌هایی که با این دوستان دارم، می‌گویم همه فکر و اندیشه شما باید تبدیل به طرح برای کشور شود. در حال حاضر برخی از این دوستان که بنده هفته قبل با آنها صحبت داشتم، طرحی برای مسئله سربازی دارند که اتفاقاً آن را به سرلشکر باقری هم رسانده‌اند و بنا دارند در مجلس هم پیگیری کنند. اگر در مجلس کار کنیم، فرصت اختلاف پیدا نمی‌کنیم، چنانچه سلمانی‌ها بیکار که می‌شوند سر همدیگر را می‌تراشند. امیدوارم در مجلس سر همدیگر را نتراشیم.

*جزئیات طرح سربازی مجلس دوازدهم به چه صورت است؟

نمی‌توانم به آن بپردازم ولی طرح بسیار خوبی است.

برخی به دنبال این هستند که فراکسیون انقلاب اسلامی را در مجلس دوازدهم راه‌اندازی کنند

*چند فراکسیونی شدن مجلس فرصت است یا...

مجلس یازدهم یک فراکسیون بزرگ به نام فراکسیون انقلاب اسلامی داشت. در حال حاضر هم اکثریت مجلس دوازدهم به دنبال این هستند که فراکسیون مذکور را در قالب شکل و شمایل جدیدی احیا کنند. نکته قابل توجه این است در مجلس یازدهم رئیس مجلس ریاست فراکسیون را هم برعهده داشت، که به اعتقاد من این ضرورتی ندارد و اگر افراد دیگری رئیس فراکسیون شوند، می‌توانند موثر باشند. البته داشتن فراکسیون بزرگ به معنای این نیست که فراکسیون‌های دیگر نداشته باشیم.

برای نمونه بنا داریم فراکسیون وحدت را در مجلس ساماندهی کنیم و مقدمات آن را دنبال می‌کنیم. در حال حاضر ۱۸ نماینده مجلس دوازدهم از نمایندگان مجلس یازدهم هستند و این ۱۸ نفر، نمایندگان اختصاصی شورای وحدت هستند. بنابراین برای تشکیل فراکسیون با آنها جلسه گذاشتیم. نمایندگان جدید هم بیش از ۴۰ نفر هستند که بعد از شروع کار مجلس با آنها نشست خواهیم داشت. بنابراین فراکسیون وحدت را تشکیل می‌دهیم و هدف ما از تشکیل فراکسیون وحدت، بررسی آن سه دستور وظیفه و سه دستور کار مجلس است. نکته دیگر این است که امکان دارد نمایندگان ما در همان فراکسیون بزرگ هم حضور داشته باشند.

رئیس مجلس نباید فکر کند مبصر کلاس است

*به نظر می‌رسد نقدهای نسبت به مدیریت مجلس دارید...

نقد من نسبت به مدیریت کلی مجلس است چراکه به جای صحن‌محوری، ریاست‌محور است. علاوه بر این رئیس مجلس، شئون مختلف دارد که یک شأن اداره مجلس است. این اداره باید محتوا محور باشد نه اینکه رئیس خودش را مبصر مجلس، جلسه و کلاس تلقی کند که آن را مدیریت می‌کند.

هیچ نماینده‌ای و در مجموع هیچ فردی پیدا نمی‌شود که هم اقتصاد بداند، هم فرهنگ، هم سیاست داخلی، هم سیاست خارجی، هم امور اجتماعی و آسیب‌های اجتماعی و هم امنیت را بشناسد. هر نماینده پنج‌تا مشاور دارد به موازات آن رئیس مجلس باید شش، هفت گروه مشاوره‌ای داشته باشد

که این گروه مشاوره‌ای متشکل است از رئیس کمیسیون، چند نماینده‌ای که در آن کمیسیون به مباحث تخصصی آشنا هستند، مرکز پژوهش‌های مجلس، نمایندگان برتر کشور که برای نمونه تحت عناوینی نظیر پدر صنعت سیمان، پدر فلان صنعت، پدر شعر ایران.

*به نظر می‌رسد نمایندگان مجلس دوازدهم نگاه سلبی نسبت به قالیباف دارند، اگر شما بخواهید با نمایندگان رایزنی کنید، چه چیزی ارائه می‌دهید؟

بحث من افراد نیستند. ادبیات من را می‌دانید. تا به حال هم که من صحبت کرده‌ام، بداخلاقی نسبت به افراد نکرده‌ام.

*منظور این نیست، منظور این است که برای مجاب کردن نمایندگان برای رأی دادن به شما چه مواردی را مطرح می‌کنید؟

همین حرف‌هایی که به شما گفتم را باز می‌کنم و برای نمایندگان عرض می‌کنم که کدام یکی می‌تواند ایده و نگاه جدید در جهت‌گیری‌ها و هدف‌گذاری‌های جدید مجلس باشد.

با تصویب لایحه عفاف و حجاب در پستو مخالف بودم

*راجع به آرامش کشور هم گفتید مجلس باید کاری کند که کشور آرامش داشته باشد، مجلس شما و خود شما به عنوان یکی از شاخص‌های مجلس، چه برنامه‌ای برای آرامش جامعه دارید؟

در مجلس فعلی قانون عفاف و حجاب را تصویب کردند. البته بنده به شکل تصویب آن و اینکه در یک پستویی، در یک کمیسیونی به تصویب برسد، مخالف بودم. امروز در جهان موضوعاتی که ظرفیت بحران‌سازی دارند، را در تریبون ملت به طرح و به بحث و به تبادل نظر می‌گذارند. به این ترتیب که مردم و نخبگان نظر بدهند. اگر دوستانی در مجلس بخواهند قانون فعلی عفاف و حجاب را بازتعریف و بررسی دوباره کنند، در دستور کار مجلس قرار بگیرد، با توجه به اولویت‌های دیگری که در حوزه اقتصادی داریم، تصور نمی‌کنم دوباره اولویت پیدا کند.

نام من زیر پرچم شورای وحدت است نه گروه رائفی پور

*آقای متکی! نظر شخصی شما پیرامون برخوردهایی که در خیابان‌ها صورت می‌گیرد، چیست؟ آیا این برخوردها می‌تواند مثر ثمر باشد؟

هیچ‌کس برخوردها را تایید نمی‌کند اما در اجرای قانون باید ظرایف رعایت و حفظ شود.

*تعداد قال توجهی از وزرای دولت احمدی‌نژاد وارد مجلس دوازدهم شدند، شما، شمس‌الدین حسینی، حاجی‌بابایی، تقی‌پور و نیکزاد از جمله آنها هستید، آیا در مجلس شاهد گعده وزرای احمدی‌نژاد هستیم؟

اینها سوالات خیلی مهمی است ولی به جهت اینکه فرصت نیست، واقعاً نمی‌رسم که جواب بدهم.

*آقای متکی چرا با این همه سابقه چرا ذیل گروه آقای رائفی‌پور رفت؟

دقت نکردید، بنده متقاضی حضور در هیچ لیستی نبودم. با من صحبت کردند و من هم پذیرفتم، بر اساس مجوزی که شورای وحدت به من داد، در لیست حاضر شدم.

*اما در نهایت اسم شما زیر پرچم رائفی‌پور است...

نام بنده زیر پرچم شورای وحدت است.

* سابق بر این رئیس ستاد لاریجانی بودید و به نظر می‌رسد به او نزدیک بودید، چه اتفاقی افتاد که عضو کابینه احمدی‌نژاد شدید؟

واقعاً خیلی سوال‌های خوبی است ولی مجال پاسخگویی نیست.